Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 51. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 4-го БЕРЕЗНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 4. 1980 No. 51. VOL. LXXXVII.

КОНФЕРЕНЦІЯ ПЛАСТОВОГО АКТИВУ

Ню Йорк (Головна Пластова Булава). — Тут в суботу 15-го березня ц. р. у залі Українського Інституту Америки (2 East 79 th. St.) відбудеться Конференція Пластового Активу, що почнеться реєстрацією о год. 10-ій рано. Сама програма Конференції заплянована на год. 11-ту вранці з відкриттям і такими доповідями: „Пласт сьогодні. Оцінка Пластових Уладів під сучасну пору" (Головні булавні УПН, УПЮ, УСП і УПС); „Українська мова і Пласт під сучасну пору" (пл. сен. Мирослав Лабунька — ЗСА); „Справа ідентичности, справа інтерпретації Пластового Закону під сучасну пору в різних краях поселення" (пл. сен. Василь Палієнко — Канада); „Віра, обставини і практикування віри під сучасну пору серед нашої пластової молоді" (пл. сен. о. Богдан Смик і пл. сен. о. Артемій Селепина); „Збереження пластової одности" (пл. сен. Любомир Романків — ЗСА); „Пластові видання, проблеми редакторів, фінансові недоліки, як повинен виглядати „Пластовий Шлях" (пл. сен. Роман Вжесневський — Канада); „Як зберегти 14-ту точку Пластового Закону та запобігти вживанню алькоголю, нікотини і наркотиків" (пл. сен. Ігор Раковський — ЗСА). Після доповідей — запити і дискусія. У склад Головної Пластової Булави входять: пл. сен. Любомир Романків — голова; пл. сен. Віктор Яворський — секретар; пл. сен. Слава Рубель — 1-ий заступник голови для виховних справ; пл. сен. Люба Крупа — головна булавна УПЮ-ок; пл. сен. Петро Содоль — головний булавний УПЮ-ів; пл. сен. Дарія Франкен — головна булавна УПС; ст. пл. Всеволод Соколик — в.з. за головного булавного УСП; пл. сен. Аніза Коцик-Мандзій — головна Булавна УПН-ок; пл. сен. Теодозій Самотулка — головний Булавний УПН-ів.

Відновлено активність Українського Клюбу при Ратґерському університеті

Нюарк, Н. Дж. (Д. Твардовська). — 1979 року пробудився Український Клюб при Ратґерському університеті в Нюарку, Ню Джерзі. Після виборів у листопаді члени клюбу вирішили, щоб українська громада почула їхній голос. І так клюб кинувся до праці. Всі задуми клюбу нарешті здійснюються: за проханням музичного відділу д-р Тарас Гунчак, професор історії та головний координатор Українського Клюбу, спровадив відомого бандуриста з Детройту — Юліяна Китастого до Ратґерського університету.

Під проводом Юліяна Китастого Український Клюб плянує створити співучий ансамбль разом з бандуристами, який буде виступати по різних місцевостях та університетах.

Окрім цього, музичний відділ додав до листи своїх курсів лекції бандури. Цей курс — це єдиний у вільному світі. Подібний існує тільки в Києві. Професор Гунчак домігся того, що студенти, зацікавлені цим курсом, мають можливість вправляти безплатно, але найважливіше це те, що Ю. Китастий плянує вчити не тільки студентів, але усіх зацікавлених взагалі. Початок викладів цього курсу заплянований на осінь 1980 року.

Український Клюб також спонзорував доповідь д-р Караванської на тему „Інакодумство чи опір?" в середу, 20-го лютого, о 1-ій годині пополудні в Ратґерському університеті в Hill Hall, в кімнаті 108. Український Клюб запросив на зустріч з пані Караванською багатьох визначних

(Закінчення на стор. 4)

Побажання Централі КУК для П'єра Е. Трудо

Вінніпеґ (КУК). — З нагоди висліду федеральних виборів, у яких Ліберальна партія здобула абсолютну більшість послів-представників у Палаті Громад, Централя Комітету Українців Канади вислала ґратуляційну телеграму з побажаннями успіхів на пості лідера Канади, який стоятиме на сторожі інтересів усіх етнокультурних її громад.

До цих виборів ставало поважне число українських кандидатів з різних партій, з-поміж яких вибрано сім послів до Палати Громад в Оттаві, а саме: з Алберти — Г. Андре, І. Кушнір, С. Папроцький і Д. Мазанковський; зі Саскачевану — С. Корчинський і Р. Гнатишин та з Манітоби — Л. Левицький. Перших шість послів є від Проґресивно-консервативної партії, а посол Л. Левицький репрезентує Ново-демократичну партію.

Народний балет „Україна" поїде з виступами

Рочестер, Н. Й. (Б.Г.). — Добігає до свого кінця довга й нелегка підготова до виїздів весною новоствореного танцювального ансамблю „Україна" з Чікаґо, до великих театрів у ЗСА. Мистецьким керівником цього ансамблю є Євген Літвінов, новоприбулий, з України приїхав сюди разом з родиною. Він — колишній член балету Вірського, а пізніше — сам мистецький керівник балетної групи в Одесі. Його заанґажували Спілка Української Молоді з Чікаґо, щоб тут відкрив Школу Народного Балету. Тепер з великим успіхом він її провадить. Весь фінансовий тягар і клопотання перебрала на себе Управа СУМ, з гаслом „Наша культура на фронт допомоги Україні".

Українська Фундація Волі в Америці, доцінюючи цей цікавий почин молоді та її майбутній вклад у скарбницю нашої культури, взяла на себе обов'язок і відповідальність — уможливити виступи „України" у великих театрах Америки. Число танцюристів — 75 осіб — вимагає великих сцен в театрах, які вже частинно піднайдені. Репертуар „України" — сюжетні танці, включно з українським весіллям на Полтавщині.

Квитки вступу можна буде вже набувати тепер у тих містах, де виступатиме „Україна". Виступів буде по одному, тому просимо слідкувати за оголошеннями на місцях. Досі підписано контракти з такими театрами: Мек Кінлі Авдиторіюм — Боффало 19 квітня; Авдиторіюм Тіатер — Рочестер 20-го квітня; Масонік Авдиторіюм — Детройт 4-го травня ц.р. Про цей похід українського танцю по ЗСА далі інформуватимемо нашу спільноту.

Терористи в Боґоті, Колумбія, звільнили двадцять три особи з захопленої ними амбасади Домініканської республіки

Боґота, Колумбія. — Ліві міські повстанці-терористи, які захопили Домініканську амбасаду в цій столиці Колумбії, в середині дня 27-го лютого з приблизно 80-ма закладниками, звільнили в четвер 28-го лютого трьох поранених і одинадцять інших полонених з цього числа в заміну за харчі та інші потрібні їм речі, доставлені їм добровольцями Червоного Хреста. Серед ув'язнених, що їх, за твердженням дипломатів, є в амбасаді Домініканської республіки ще 67, перебуває також американський амбасадор до Колумбії Дієґо Є. Асенсіо і ще чотирнадцять інших дипломатів.

Терористи, що їх здогадно є десятеро молодих чоловіків і жінок, озброєні ручними ґранатами і автоматичною ручною зброєю. Вони вчинили напад на цю амбасаду під час прийняття для дипломатів в ній, і вимагають тепер звільнення 311-ох „політичних" — за їхнім окресленням, в'язнів з колумбійських в'язниць, широкого оголошення в країні їхнього „Маніфесту" та 50 мільйонів долярів окупу за закладників-дипломатів.

Серед одинадцяти вже звільнених є десять жінок і одна дитина.

З трьох поранених, що їх терористи теж звільнили, є параґвайський консул Рафаель Велез Перейя і параґвайський діючий амбасадор Оскар Остіяґа. Третього пораненого імени не подано.

Добровільці з Червоного Хреста також винесли з амбасади тіло вбитого під час нападу терориста Хозе Ґомеза два дні згодом звільнено було ще п'ять осіб: чотирьох кельнерів і одного лікаря.

Тим часом уряд Колумбії подав у комунікаті, що він „проекзаменує" вимоги повстанців, які себе подають за членів „Руху 19-го Квітня", головної групи серед колумбійських міських лівих повстанців.

П'ять осіб з-поміж поліції, війська та цивільних осіб було поранено під час нападу терористів. Амбасадор Асенсіо повідомив ко-

(Закінчення на стор. 3)

В Родезії чорні виборці масово голосували в президентських виборах

Салсбури, Родезія. — В Родезії стоїть дощова година вже місяць і всі познаки на землі й на небі вказують, що так триватиме й далі, принаймні ще один місяць. Велетенські зливи в країні спричинили розлиття річок до такої міри, що багато мостів знесено водою, але, не зважаючи на цей зливний суцільний дощ, в Родезії чорні виборці ідуть у великій кількості голосувати. Вибори в цій, доведеній майже до руїни міжрасовою боротьбою, країні триватимуть три дні, розпочавшись у середу 27-го лютого. В другому дні виборів вже опівдні було зареєстровано понад два мільйона голосів, що становить 70 відсотків усіх управнених до голосування 2.9 мільйонів.

Така велика маса голосуючих дуже до вподоби англійським наглядачам над виборами, які наставлені в цій ролі тут на підставі угоди з ривалізуючими таборами чорних і білих громадян Родезії і англійцями, які страшено зацікавлені в нормалізації життя в цій колишній британській колонії, а від довшого вже часу — незалежній країні з урядом бі-

(Закінчення на стор. 3)

Швайцарці у референдумі відкидають пропозицію віддiлити „церкву від держави"

Женева. — В неділю, 2-го березня, на вседержавному референдумі виборці 26-ти швайцарських кантонів відкинули пропозицію „перервати всі зв'язки поміж Церквою і Державою".

Ця пропозиція, що її відкинуто, мала б через два роки примусово припинити ті зв'язки, що існують в Швайцарії поміж урядом і Протестантською та Католицькою Церквами, особливо — велику матеріяльну допомогу, яку одержують ці місцеві церкви від урядів кантонів.

Спонзори цієї пропозиції мотивувалися тим, що така допомога цим двом найбільшим церквам Швайцарії, суперечить бажанням невіруючих та тих, які належать до інших релігій.

На референдумі теж схвалено було дозвіл для уряду країни і в мирний час дбати про збільшення стартегічних військових запасів.

Франція підтримає домагання палестинців про самостійність

Кувейт. — Згідно з повідомленням Ройтерса, Французький уряд вперше закликатиме відповідні сторони визнати за палестинцями право на самостійне державне існування в рамках загального Середньо-східнього мирового заходу, — сказав в неділю 2-го березня офіційний речник французького президента Жак Блот.

Цей заклик буде включений, — каже Жак Блот, — у текст спільного комунікату, що його проголосять в понеділок, 3-го березня, на закінчення дводенних розмов поміж французьким президентом Валері Жіскаром д'Естеном і шейхом Ябер аль-Ахматом аль-Саба, лідером Кувейту.

Цей речник президента Франції сказав, що його країна підтримує існування всіх держав у цьому обширі в межах запевнених, визначених і непорушних кордонів; підтримує вимогу евакуації тих арабських територій, що були окуповані в 1967 році Ізраїлем і визнає права палестинців, особливо їхнє право на батьківщину.

В АВТОМОБІЛЕВІЙ КАТАСТРОФІ ТРАГІЧНО ЗАГИНУЛО ДВОЄ УКРАЇНЦІВ

Йонкерс. Н. Й. — Тут, у суботу, 1-го березня ц.р., трагічною смертю загинули в автомобілевій катастрофі — на 56-му році життя св. п. Елла Жупанська та на 36-му році життя її син Петро Борис. Покійна залишила у глибокому смутку — мужа Михайла та сина Володимира Бориса.

Тлінні останки Покійних перевезено до похоронного заведення Дичинських в Йонкерсі, 111 Йонкерс евеню. Похорон заплянowано на середу, 5-го березня в год. 11-ій ранку.

АФҐАНСЬКІ ПОВСТАНЦІ ЗАВДАЛИ НОВИХ ВТРАТ СОВЄТСЬКИМ ВІЙСЬКАМ

Ісламабад, Пакістан. — В суботу і неділю, 1-2-го березня, афганські повстанці перевели ряд рейдів вздовж 70-милевого шляху поміж столичним містом Кабул і містом Ялелябад біля Пакістану, завдаючи совєтським і афганським військам поважних втрат.

У наскоку на греблю біля міста Доронта повстанці вбили 10 совєтських вояків та захопили багато зброї, зокрема кулемети типу Калашніков, що їх повстанці вживають проти совєтських гелікоптерів. У боях біля військової бази у Султанпурі згинуло 30 афганських вояків і 4 повстанці, твердять речники повстанського руху у Пакістані, підтверджуючи рівнож, що совєтські і афганські війська, підсилені літаками, гелікоптерами й танками, почали нову офензиву на скупчення повстанців. Англійська газета „Сандей Телеґраф" подала до відома, що совєтське головне командування рішило відтягнути з Афганістану вояків ісламського віроісповідання і заступити їх іншими з'єднаннями з уваги на їхнє „братання" з населенням Афганістану. Це мало б бути також частиною плянів совєтського головного командування в рамках широкої офензиви проти повстанців з приходом весни, яка уможливить доступ до засніжених гір у північносхідній частині, де перехуються повстанці.

У міжчасі в Кабулі штрайкуючі власники крамниць відчинили крамниці, хоч у місті на всіх головних роздоріжжях патролюють совєтські танки і групи вояків. Деякі спостерігачі твердять, що совєтські вояки вбили понад 2,000 осіб, в тому числі жінок і дітей, з метою здушення штрайку. Речники повстанців твердять, що в суботу, 1-го березня, совєтські гелікоптери обстріляли похоронну процесію у місті Кандагар, вбиваючи біля 50 осіб.

Совєтські політичні коментатори відкидають пропозицію Великої Британії та інших західньоевропейських країн щодо невтралізації Афганістану, називаючи її „спробою привернення холодної війни".

Араби обвинувачують Садата за обмін амбасадорами з Ізраїлем

Бейрут, Ливан. — Президент Єгипту Анвар ель-Садат, що його вже не терплять араби в арабському світі за його мир з Ізраїлем, тепер знову зазнав напастей за обмін амбасадорів поміж країнами Єгипет і Ізраїль, який відбувся з приписаними церемоніями в обох столицях цих народів у середу 27-го лютого.

Газети в різних арабських країнах не жаліють „компліментів" для Садата, а сирійський часопис просто запитує, чи не прийшов час для арабів позбутися його? З інших „прихильних" голосів є голос в савдійсько-арабському часописі, де Садата називають „ослом"; Ясір Арафат зве президента Єгипту „найбільшим брехуном в арабській історії", сирійський міністер оборони генерал-майор Мустафа Тіас називає Садата „одним з камінних керівників Єгипту, що курять гашиш в їхніх люльках", а іракський напів-офіційний щоденник каже, що Садат „засоромив всіх арабів".

Південна Корея проголошує амнестію для 677-ми політичних в'язнів

Сеул, Південна Корея. — Уряд Південної Кореї проголосив у четвер 28-го лютого, що наступного дня тобто 29-го, громадянські права лідера опозиції Кіма Дае Юнґа і ще 676-ти інших переслідуваних будуть їм усім повернені. Президент Південної Кореї Чой Кін Га, який очолив країну після вбивства попереднього довголітнього президента Парка, сказав, що цей його крок продиктований бажанням повернутися в країні „до гармонії і згоди", і висловив сподівання, що всі поновлені в їхніх правах включаться в „розбудову країни".

Опозиційний лідер Кім Дае Юнґ має тепер 55 років, його судили в році 1977 на п'ять років ув'язнення з відібранням йому громадянських прав за те, що вимагав від тодішнього президента Парка уступлення. Цей засуд тепер уневажнений із скасуванням закону про заборону критики.

Інші, яких охоплює амнестія, є визначні південнокорейські діячі, як наприклад, колишній президент Юн По Сун, та цілий ряд провідників з клеру: протестант, квейкер католик; є тут також правники, соціялістичні лідери та журналістри. З усього цього числа амнестованих є 365 студентів, 23 політики, 42 духовні особи, 21 професор, дев'ять журналістів і 217 інших.

Серед амнестованих вражає, пише „Ню Йорк Таймс" з 29-го лютого, відсутність дисидентського поета, про якого багато писала і пише Інтернаціональна Амнестія, Кім Чі Га, який відбуває довічну тюрму, засуджений за його прокомуністичну діяльність. Щоправда церковні кола в Південній Кореї оспорювали цей вирок, кажучи, що поета Кіма Чі Га було засудженого насправді за його відмінні від офіційних погляди.

Тепер увага південно-корейського політикуму скерована на майбутню діяльність Кіма Дае Юнґа, хто був вже кандидатом на президента раніше з Нової Демократичної партії і правдоподібно знову кандидуватиме в наступних президентських виборах, які відбудуться вже наступного року.

Торгівля в сільському „приватному секторі" Китаю зростає

Пекін. — Теперішній Китай має 36 тисяч сільських базарів, де китайські селяни можуть продавати надвишок своїх продуктів з присадибних ділянок землі для власного прибутку, — повідомляє Нова Китайська Аґенція Новин 2-го березня. Ці базари були заборонені з часів т. зв. культурної революції, але з відлигою в країні в останньому часі вони дозволені знову в 1978 році. Ці базари втішаються колосальною популярністю в населення.

Аґенція подає, що повний оборот товарів на цих приватно-власницьких базарах виносив у минулому році 11,2 більйона долярів, збільшивши в той спосіб заробіток сотень мільйонів китайських селян. Держава лише контролює ціни на базарах та „якість продуктів".

ВЯЧЕСЛАВ ЧОРНОВІЛ ЗАКЛИКАЄ ДО ПІДТРИМКИ УКРАЇНСЬКОЇ ГЕЛЬСІНКСЬКОЇ ГРУПИ

Ню Йорк, Н. Й. — Закордонне представництво Української Громадської групи сприяння виконанню Гельсінкських угод отримало заяву Вячеслава Чорновола, в якій він не тільки говорить про значення Української Гельсінкської групи, але також закликає до її підтримки. Друкуємо Заяву без жадних змін.

Вячеслав Чорновіл

ЗАЯВА
Чорновола Вячеслава Максимовича (Якутская АССР, Чаппанда)

Українська Гельсінська група, що перевіряє виконання Радянським Союзом Гельсінкських зобов'язань у галузі прав людини, при всіх її нешироких можливостях (через постійне обезкровлення), є сьогодні найдійовішою формою ознайомлення українського народу. Українська Гельсінкська група є водночас прямим продовженням у нових умовах українського національного демократичного національного руху, що зродився на післясталінському згарищі, діставши скромну назву шестидесятництва. (Спроби звуження цього терміну тільки до літературних явищ неправовірні).

Як постійний учасник цього руху з початку 60-их років, як і інші репресовані перед створенням Гельсінкських груп українські патріоти, маємо право і хочемо вважати себе до якоїсь міри співучасниками її створення і бодай символіки (з огляду на ізоляцію в концтаборах, тюрмах, на засланнях) її членами чи симпатиками.

З моменту писання цієї заяви прошу вважати мене оголошеним членом Української Гельсінкської групи з наданням права підписувати узгоджені зі мною колективні документи, а також виступати індивідуально іменем члена Групи в питаннях захисту прав людини і нації. На період заслання і можливого нового ув'язнення... вважаю себе членом Української Гельсінкської групи, який перебуває в журналістичному відрядженні з метою освітлення становища в місцях позбавлення волі.

Закликаю інших репресованих українських патріотів підтримати жорстоко переслідувану Українську Гельсінкську групу заявами солідарности, або зголоситися до членства в ній (відкритого чи неоголошеного).

22 травня 1979 р.

Вячеслав Чорновіл
український журналіст,
політзасланець".

„Послідовники" Галана — не переводяться

Львів. — У київській газеті „Культура і життя" надруковано статтю Я. Чайки, народного художника України п.з. „Шлях до свого героя", у якій автор заявляє, що кредом його мистецької праці були і є „надхненні" слова Ярослава Галана, борця проти „віджилого світу, що породив кривавих упирів", в яких же сказано: „Класового ворога треба ненавидіти". За цими словами у своїй мистецькій праці, мовляв, йдуть „ревні" послідовники цього „незламного комуніста".

Я. Чайка, совєтський скульптор, який „потрудився" над цим, щоб вирізьбити безчисленні пам'ятники „Героїв Соціялістичної Праці", пише, що він сповнений „гордістю", роздумуючи над цим — „яких прекрасних героїв народжує епоха". Сьогодні він працює над монументом в 110-річчя з дня народження Леніна, а також, спільно з різьбарем П. Мазуром та архітектом М. Каневським, працює над композицією, „присвяченою подвигові радянських воїнів у Львівсько-Сандомирській операції, розгрому фашистів у 'Бродівському котлі' ".

Вкінці, після різних похвальних висловів в бік совєтської влади, яка встановила відповідний „арсенал" заходів в напрямі сприяння в праці молодих талантів, автор статті визначає напрямну лінію, за якою повинні б йти мистці України, накреслюючи „стратегію", якою мають орудувати мистці, а яку узмістовлюють такі слова: „Мистецтво — зброя наступальна, ідеологічного призначення (себто стратегічна). Приходити в мистецтво треба на все життя без останку — наче заступаєш на постійну бойову вахту, визначену партією, визначену народом"... — Такого роду „історичну місію" ставить перед мистцями України — „послідовник" Я. Галана, „народний" скульптор України Я. Чайка.

• УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА •

ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТУ ЗУСТРІЧІ З ПРОФ. Д-РОМ В. КУБІЙОВИЧЕМ

Ню Йорк, Н. Й. — З Комітету для вшанування Зустрічі громадянства Великого Ню Йорку і Нюарку із проф. д-ром В. Кубійовичем у його 80-ліття, заплянованого на суботу 22 березня ц.р., повідомляють, що в найближчу середу, 5 березня ц.р., відбудеться чергове засідання членів Комітету в домівці СУА при 98 Друга евеню в Ню Йорку. Початок о год. 6-ій вечора. Приявність усіх членів Комітету дуже потрібна.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ В ЛОС АНДЖЕЛЕСІ

Лос Анджелес, Каліфорнія. — Управа Українського Культурного Осередку в Лос Анджелесі запрошує все українське громадянство і їх приятелів на концерт в честь українського великого поета та борця за права людини — Тараса Григоровича Шевченка, що відбудеться в домі Українського Культурного Осередку в неділю 9-го березня 1:30 по полудні. У програмі виступить хор Кобзар та інші артисти.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Бо пора це великая єсть...

Кажеться, що найбільшою мудрістю в політиці є вміння передбачати і спроможність такі передбачування відповідно використати. Очевидно, що передумовою такої мудрости є знання історії, тієї „найбільшої учительки життя", та — у межах можливостей — повна і точна зорієнтованість у кожночасній ситуації.

Не беремось тут передбачати, що може статися в міжнародній політиці завтра, але президент Картер мав правду, як ситуацію, яка створилася у зв'язку зі советською агресією на Афганістан, назвав „найгрізнішою від часу Другої світової війни". Такою вона й є. Йдеться бо про нафту!

Очевидно, що в теперішньому стані, при теперішній наявності зброї масового знищення, кожний, навіть найбільший політичний хижак, не два, але й десять разів подумає, заки поважиться на війну. Для характеристики теперішньої ситуації в світі може послужити вияснення одного з республіканських кандидатів на президента ЗСА, який не одобрює дальших видатків на розвиток нової атомової зброї, вважаючи, що на суцільне знищення передбачуваного ворога вистачає тієї зброї, яку Америка вже має. Він твердить, що навіть тоді, як советські атомові ракети вже летіли б на Америку, то Америка за потисненням одного „ґудзика" випустила б на Советський Союз стільки ракет, що за одним разом знищила б дощенту дві треті частини всієї советської індустрії та щонайменше четвертину всього советського населення.

Якого божевілля потрібно, щоб в такій ситуації починати війну? Але, в історії повно прикладів на те, що війни ніхто не починав, але вона якось „сама вибухла". Така можливість, без сумніву, існує й сьогодні, не зважаючи на всі страхіття такої війни.

Тим то і „пора великая єсть", в цьому і для нас, українців на волі. Ми свідками нових і найбільш надійних процесів в Україні. Ніякі репресії, жадні затії ворога не можуть уже стримати нового прагнення і зриву до волі і незалежности. І це з черги „пора великая єсть"!

Ми в Америці маємо ще дві добрі нагоди для використання цієї „великої пори". Напружені відносини між ЗСА і СССР у зв'язку з Афганістаном та передвиборча кампанія дають величезні нові можливості для поставлення на порядок дня української правди і справи, для здобування нових приятелів для них.

Вдармося в груди, бо для зустрічі і для використання тих нових нагод і можливостей ми досі дуже мало вчинили, бовтаючись у власних суперечностях, які не мають жадної практичної вартости і користи для української справи і вже тим самим є водою на ворожий млин. Вони бо невтралізують нас як фактора в американській і міжнародній політиці й напевно не є заохотою та не збільшують надій на нас нашого народу, що з таким героїзмом і посвятою бореться за свої права, за свою волю і незалежність.

В Америці в році вибору президента головним гаслом усіх груп і угруповань є, щоб „устати і бути порахованим". Зближаються партійні конвенції, на яких вибиратиметься кандидатів на президента та схвалюватиметься для них політичні плятформи на чотири роки. Нам треба максимально зактивізуватись у цих партіях та в місцевих громадах, нам треба використовувати кожну нагоду і на кожному рівні, від місцевого почавши, а на крайовому скінчивши, щоб довести до відома американського народу правду про те, хто є наш український нарід, чого він хоче та за що і як бореться, що власне бореться за „свого Вашінгтона з його праведним законом".

Ще не є запізно і до цього нам треба мобілізації і консолідації всіх наших сил, треба „встати і бути порахованими".

Пам'ятаймо про це, бо „пора великая єсть"!

Степан Женецький

МОСКОВСЬКИЙ „ВЕДМІДЬ" ТУРБУЄ СКАНДИНАВСЬКІ КРАЇНИ

Як інформує европейська преса, окупація Советським Союзом її південносхіднього, азійського, сусіда, Афганістану, дуже схвилювала скандинавські країни: Данію, Норвегію, Швецію і Фінляндію. Ті північні народи, що колись трясли Европою, в останніх часах проживають мирно, провадять невтральну політику і держаться оподалік від суперечок европейських країн. Зокрема від закінчення Другої світової війни, до якої, проти їх волі, були втягнені Данія і Норвегія (напад гітлерівської Німеччини) і Фінляндія (напад Советського Союзу), провадять дуже обережну, строго невтральну політику, не вмішуючись у конфлікти великих потуг.

Але з того часу, коли „сусідній ведмідь", як називають скандинавці Советський Союз, виявив нещодавно охоту поперегризати своїм малим сусідам горла, як це сталося із також невтральним Афганістаном — то навіть практичні і холоднокровні північні народи перестали потішати себе думкою, що мовляв, „щось таке нам не може трапитися".

Фінляндія находиться в особливому положенні. Маючи сотки миль спільного кордону з СССР, вона була примушена в 1948 році підписати з Москвою договір „приязни, співпраці і обопільної допомоги". З того часу Фінляндія провадить супроти СССР таку політику, яку можна окреслити української народною приповідкою, „Чеши дідька зрідка". З тієї теж причини, єдина Фінляндія із усіх скандинавських країн, явно засудила советські інвазії в Афганістані. Фінляндський уряд хитро-мудро заявив, що відтягнення советських військ з Афганістану, так скоро, як ситуація дозволить, буде згідне з нашою думкою... Отже: ані нам, ані вам! Або може бути і нам, і вам... Маючи на увазі небезпеку, яка загрожує їй з боку Москви, Фінляндія, вказуючи на долю Афганістану, тепер виправдується перед своїми північними сусідами, як то, мовляв, вона добре зробила, що заключила „мир приязні" з СССР і провадить супроти неї невтральну політику, бо із-за того їй не загрожує „московський ведмідь".

Натомість Данія, Норвегія і Швеція, починають, в наслідок подій у Афганістані, скріплювати свою мілітарну готовість. Наради у парляментах тих країн беруть до уваги більші видатки на військові цілі. Сподіваються також, що тепер Данія, і Норвегія, чинитимуть менший спротив щодо оборонних заходів Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО).

Зразу після цього, коли рознеслася вістка про вмарш советських військ до Афганістану, Норвегія проголосила більшу військову пильність. Не зважаючи на оскарження Москви у „провокації", норвежці пішли ще далі, і заключили угоду зі З'єднаними Стейтами Америки про те, що ЗСА можуть мати склади зброї на норвезькій території. Це дає Америці, і НАТО, можливість негайно скріпити норвезькі війська, якщо б СССР заатакував Норвегію. Норвежці теж підтримують президента Картера в справі бойкоту Олімпійських Ігрищ у Москві.

Хоча Данія і Швеція покищо не скріплюють своєї мілітарної готовости, проте і в тих країнах заінстальовано радарні станції, як оборонні засоби проти небезпеки з боку Советського Союзу.

Данію сильно критикують Америка і Норвегія, за те, що вона не підвищила своїх витрат на 3 відсотки на оборону, як це зробили всі інші країни не-члени НАТО. Але це виправдується економічною кризою, що там існує, в наслідок якої постали внутрішні неспокої, а не неохотою скріпити оборонні заходи після подій в Афганістані.

Усіх західніх політиків здивував гострий засуд окупації Афганістану Швецією. Адже Швеція придержується строгої невтральности, і часто перевищує навіть Фінляндію у повздержливості і мовчаливості відносно безправних неподобств СССР. Але тепер, перший раз від років, шведи, у парляментарних дебатах, гостро засудили найновішу агресію Советського Союзу.

Найбільш впливовий шведський політик, колишній довголітній прем'єр Оляф Пальме, вивів свою партію із союзу з Комуністичною партією, заявляючи, що якщо інвазія в Афганістані, це діло „ленінізму", то він дальше не хоче брати в ньому участи. Соціял-демократична партія Пальме, співпрацювала з малою Комуністичною партією, бо це давало їй парляментарну більшість на протязі довгих років.

Головний командувач шведської армії домагається більше літаків і кораблів, як рівнож кращого вишколу вояків, хоч заявляє, що це його домагання не має нічого спільного з подіями в Афганістані.

Як повідомляє скандинавська преса, останньо відбуваються часті наради скандинавських провідників в справі їхньої спільної стратегії. Данці радяться з норвежцями, а шведи з фінляндцями. Але всі однозгідно заперечують, що це діється у зв'язку з подіями в Афганістані.

Ясно, що советська окупація Афганістану наявно причинилася до зрозуміння скандинавськими народами тієї істини, у якій великій небезпеці найшлися малі країни, а зокрема ті, які находяться у районах, що їх вважають стратегічними пунктами для великих потуг. Скандинавія саме і є таким

(Закінчення на стор. 4)

Роман Процик

СОВЄТСЬКИЙ ЮВІЛЕЙ СТИДУ

У 1979 році минуло 60 літ від часу заснування Центральної Наукової Бібліотеки Академії Наук Української ССР (ЦНБ АН УССР). Хоча 60 літ — це поважний протяг часу, то це одне з найбільших книгосховищ у СССР, ЦНБ АН УССР, не зуміло за цей час розвинутися у широковизнаний у всьому світі науковий центр. Цей жалюгідний факт походить із самої історії організації та створення ЦНБ, яка тісно пов'язана з долею провінційної, якщо не загибаючої в руках советських окупантів, України.

Спочатку, Державна Публічна Бібліотека (сьогодні лиш ЦНБ, бо концепт „державної" випав у 1965 році) провадила величезну роботу, щоб зібрати, укомплектувати й науково опрацювати книжкові фонди. Але, почавши з часів сталінського терору 30-их років, коли розгромлено Всеукраїнську Академію Наук, аж по сьогоднішні дні, коли останки автономії Академії Наук УССР притоптані новими „всесоюзними" (російськими) статутами, наукова діяльність ЦНБ ніяк себе не оправдала. Значні труднощі все стояли на перешкоді і не давали змоги, щоб ця українська бібліотека могла діяти як слід.

Під час Другої світової війни велике число рідкісних книг та рукописів повандальськи розграбовано.

Советський уряд не зумів схоронити від гітлерівських горлорізів культурні цінності своєї „братньої" республіки. Коли в час війни було перевезено частину ЦНБ (300,000 книг) у глибокий тил до віддаленого міста Уфи, то навіть там позникали цінні інкунабули, які могли бути гордістю кожної культурної нації світу. Не повернувся назад до Києва надзвичайно цінний унікальний друк Ґутенберґа та інші рідкісні книги.

Доля українських книгосховищ далі знаходиться під знаком загрози, але цього разу у цьому винуватий наступ русифікації. Доступ до цінних книг про українську історію та культуру постійно обмежений КҐБ. Для таких книг створено окремі „спецфонди", до яких допускається лиш партійних півнауковців. Цінні наукові досліди та бібліографічні довідники друковано циклостилевим способом лиш по 50 до 100 штук. Їх розповсюджено поза офіційною дорогою московської „Міжнародної Книги". Значить, що читач у вільному світі не може ніяк про ці видання довідатися чи їх отримати. Але натомість офіційне видавництво України „Наукова Думка" друкує великим тиражем „Историю Центральной Научной Библиотеки Академии Наук Украинськой ССР" (Київ, 1979). Значить, що українцям приходиться читати про свою державну бібліотеку лише по-російському. І це вважається... прогресом, та здобутками жовтневої революції?

У 1979 році минає також 10 літ від часу заснування центру українських студій при Гарвардському Університеті. Працівники Гарварду провели значну роботу, щоб зібрати, укомплектувати й науково опрацювати збірки україніки. Сьогодні в гарвардських бібліотеках знаходиться коло 40,000 томів україніки, коли десять років тому їх було лиш три чи чотири тисячі. Також за цей час створено 4,000-томову довідкову бібліотеку в Українському Науковому Інституті. Продовжується опрацювання сотень приватних дарунків українських книжок, включно зі збірками Бажанського, Кравцева, Дмитрова, Лисогора, Пастернака, Т-ва „Просвіти", Салика, Чопика, Шандора, Мурмилюка та інших.

Висновок тут, отже ясний: все те, що окупант України забороняє, зокрема якщо йдеться про наші цінноші культури, то ми, українська еміграція у вільному світі, повинні старатися це все надолужити.

Це ж саме і є функцією Гарвардського Центру Українських Студій, бож він зберігає національну пам'ять і розвиває українську науку. Важливу тут ролю відограє також цей компонент, що робота цього Центру проходить професійно і компетентно при інституції, яка має у світі визнання й авторитет. Бо кожному відомо, що в обличчі катострофічної ситуації в Україні, потреби української науки тут — безкрайні; отже тому потрібно всіляко підтримати тих людей, які є охочі двигнути українську науку на високий рівень.

Гарвардський Центр Українських Студій — це не обіцянка. Це пульсуюча дійсність, конкретна, тягла, добре запляновала праця відданих людей. І коли, при Божій допомозі, прийдеться цій інституції відзначувати її 60-ліття, тоді виявиться наскільки вона заповнила у світовій науці прогалину, що її створено приголомшенням Центральної Наукової Бібліотеки АН УССР.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Н. Пазуняк

НА МЕЖІ ЩАСТЯ

Володимир Біляїв. ПО ТОЙ БІК ЩАСТЯ; поезії. В-во „Київ", Філядельфія, 1979, 71 ст. Обкладинка Б. Стебельського.

Поняття щастя і любови такі ж давні — предвічні як знаття про народження і смерть — початок і кінець життьової еліпси. Щастя оспівували поети здебільша як неосяжну мету, а філософи як абсолют у світі прагнень одиниці. Сковорода у своїй „філософії серця", здається найближче підійшов до вияву поняття щастя у трактаті „Annulus": людина, сприйнявши Христа й ставши „внутрішньою людиною", зможе знайти зерно щастя, сховане у її власній душі. Воно зберігається у „я" людини, у її свідомості, а передумовою для віднайдення його є великодушне співчутливе серце і сильний розум

Читаючи поезії Володимира Біляєва, думається, що він недалеко відійшов від розуміння нашого мандрівного філософа і що подекуди й перегукується з ним.

У нього це межеве поняття:

По той бік щастя —
смуток самоти,
Але й не веселіше
по цім боці".

Поет, свідомий часутривання, що кладе початок на інтимні почуття, бачить колись неосяжне осягальним, бо „*вже відшуміли повені.* і... *дивний сон відпроменів",* тож

„...Може візмеш на дні
обіруч
Від нас захований перл",

бож „...*день на вечір ще не перецвів".*

Гостро сприйнятих хвилин поет не забуває; вони викарбовуються в його пам'яті, а в хвилину творчого пориву виринають в розцвіті слова і в музикальності ритму. Тож поет передає нам повну гаму настроїв, — ніжности і з рожевим відсвітом пристрасти, злість, що загніздились занозою в серці, тугу замотности, і — любов у всіх відтінях, бож вона так близька до щастя:

„Там для щастя треба
мало,
Де любов цвіте"...

Контрастом є гіркота розлуки, бож „*як легко покохати, та як тяжко розлюбити",* та неминуче гірке приходить:

„І навіть пальців
наших дотики
Докором стали
вже мені".

З роками приходять контемпляція, і щастя людина розшукує вже на самоті (цикл „Думки на самоті"), і в дусі поезії Вернера фон Гайденстама звучать рядки:

З радістю й смутком
мандрую невпинно
Для себе я дивним
повинен здаватись
Та той є щасливець, хто
в кожну хвилину
Може розплакатись,
чи розсміятись!"

У певні життєві хвилини появляються на уявній поетовій палітрі осінні теплі барви, мінливість хмар на обрії і — тиша:

„В життя мойого
літній дім
Вселяється
осіння тиша".

Саме цей осінній настрій виливається в поета у форму неоклясичного вірша, де ясність образів лягає витонченими формами катренів на папір („Напередодні"); — початкові його рядки:

„Прозорість просині —
небес крилатий повів —
Ще огорта тебе,
моя земна красо",

а кінцеві:

„І осінь слухає,
як на злежанний хмиз
Клякає тиша
чиста і первинна".

Пластичність образу провесни бачимо в поезії „Ранок". Тут сприймаємо взаємопроникання природи і людини, що є відвічною істиною.

З експресією і темпераментом Тодося Осьмачки написаний вірш „Новорічні". При усіх заборолах на життьових шляхах людина шукає сили, щоб встояти до кінця,

„Щоб як сліпець,
єдиним рухом
Я не міг відчуть
і зрозуміть
Усі невистраждані болі
Усіх незвіданих годин,
Щоб завжди був я
воїн в полі
І якби треба,
то один."

Поет залюбки вживає засобу алітерацій в передачі настроїв і образів, наприклад, часті повторення протиснених і лятеральних звуків з-р-л, що дають відчуття просвітлености:

„Знову визріти
зернами слів
Переливам перлинним
в небі!
Тихим голубом
ранок присів
На привітні
гілки яблуневі".

Інший засіб, це неточна рима, що збагачує мелодійність віршу, наприклад, на все — несе, чи: на вітрі — на витрим.

Поет майстерно передає також елегійний настрій прозорого смутку в мініятюрах („Голуб на галузці яблуневій").

(Продовження буде)

Юл. Мовчан

ВОНА ЧАРУВАЛА СВІТ СВОЇМ СПІВОМ...

Михайло Головащенко: СОЛОМІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА. Київ. 1978—79, 2 томи, ст. 770

(2)

Напередодні прем'єри він був цілком певним успіху нової опери, бо „Чіо-Чіо-сан" він любив більше за всі свої твори. Але вибагливій мілянській публіці чомусь не сподобалася гра маленької японки.

Тоді Пуччіні знову взявся за перегляд опери. Ні, він не даремно працював над нею три роки! Хоча вона зазнала провалу в „Ля Скалі", проте вона мусить жити! І через три місяці „Чіо-Чіо-сан" дійсно знову появляється на сцені — але вже не в „Ля Скаля", а в театрі „Ґранде" в місті Брешія. Але на цей раз в головній ролі мадам Баттерфляй виступила вже не попередня співачка, а молода красуня, що приїхала з далекої України Соломія Крушельницька. Слухачі зустріли оперу з піднесенням, яке в міру розвитку дії перетворилося у загальне захоплення. Коли Крушельницька закінчила знамениту арію Чіо-Чіо-сан, у залі знялася буря. Пуччіні не міг стримати сліз хвилювання і вдячности. Повернувшись додому, композитор з усією повнотою почуттів підписав свій портрет: „Найпрекраснішій і найчарівнішій Баттерфляй. Джакомо Пуччіні, 1904", і на другий день підніс його Крушельницькій. (Цей портрет пізніше завжди стояв на фортепіяні в її домі).

У кабінеті Пуччіні над його письмовим столом висіла одна-єдина фотографія, і це була фотографія Соломії Крушельницької, як пам'ять про відродження геніяльною артисткою його опери „Мадам Баттерфляй". Після його смерти його родина все так залишила, як було за життя великого композитора.

Або ще такий факт 25-го травня 1910 року Арґентина відзначила 100-річчя своєї державної незалежности. І ось, Соломії Крушельницькій, яка там уже від свого першого виступу завоювала ім'я однієї з найулюбленіших артисток Буенос-Айресу (а вона після того кожного року приїжджала до Арґентини на кількамісячні ґастролі) запропонували взяти участь у святочному врочистому вечорі. Очевидно, Соломія Крушельницька з великою приємністю й гордістю прийняла таку пропозицію. Вона вийшла на сцену в білому вбранні з арґентинським прапором в руках, який мальовничими складками спадав по її плечах, і в супроводі оркестри та хору урочисто й впевнено виконала державний гимн Арґентини... Чужинці з далекої й незнаної тоді України доручили проспівати їй державний гимн на урочистому концерті з нагоди 100-річчя державної незалежности... Щось як то кажуть, „не доподумання".

Але, де і коли б не виступала Соломія Крушельницька, вона завжди включала до своїх програм українські народні пісні і твори українських композиторів. Хоча її ґастрольні маршрути проходили по багатьох містах світу, але на рідній землі в Галичині вона завжди почувала себе найкраще. Вона завжди приїздила сюди, щоб взяти участь у концертах з нагоди різних національних свят, ювілеїв письменників, поетів, композиторів. Її єднали міцні вузли дружби з Іваном Франком, Михайлом Павликом, Денисом Січинським, Ольгою Кобилянською, Миколою Лисенком, Лесею Українкою. Як доречно завважив чеський державний діяч і вчений-етнограф Франтішек Главачек, „Соломія Крушельницька здобула славу в цілому світі не тільки для себе, але й для українського народу, вона прославила Україну".

На жаль, хоч раз їй вдалося ґастролювати в Одесі проте завітати до Києва так і не вдалося, бо советські окупанти з підозрою ставилися до всього, що походило з Галичини.

У процесі своїх ґастролів Крушельницька, розуміється, мала особисті зустрічі з багатьма державно-політичними та мистецькими діячами світу. Наведу опис її зустрічі з останнім російським царем Миколою II.

„Якось після закінчення вистави в Варшаві, — оповідала вона сучасному київському історикові Василеві Костенкові, — до мене постукали. За хвилину на порозі стояв вродливий російський офіцер вищої ранґи. „Мадам, — звернувся він до мене по-французькому. — Його величність цар Микола II хотів би побачитися з вами у своїй резиденції за містом. Мені доручено передати вам запрошення і супроводжати вас". Мене і кількох моїх колеґ відвезли на вокзал, а потім спеціяльним потягом у царську віллу. Там ми співали. Я тоді виконала кілька українських пісень. Раптом мене покликали до царя, і він запитав мене по-французьки, якого народу були ті пісні, які я щойно виконувала. Я відповіла, що співала українські народні пісні. Помовчавши хвилину, цар тихенько спитав, хто я за національністю. Я відповіла, що українка. Він знову помовчав, а потім ніяково завважив, що його запевняють, ніби я є іншої національности"...

Проживаючи в Італії, Крушельницька 1910 року одружилася із своїм адвокатом Чезаре Річчоні — шляхетною і висококультурною людиною. Вони жили в одній з найрозкішніших вілл на узбережжі блакитно-зеленого Тіранського моря міста Віяреджо, посадником якого був Річчоні. Дітей не мали.

Як пише близька подруга Крушельницької Єлисавета Піколлеліс, Соломія дуже любила свого чоловіка і тому коли він помер у 1939 році, довший час була безутішною. Не зважаючи на умовляння своїх друзів залишитися доживати свого віку у своїй розкішній віллі „Саломея" при бульварі Кардуччі (та вілла і досі так само називається), вона ще того ж року покинула гостинну Італію і виїхала до своєї рідної батьківщини — Галичини. 1939 року вона вже була у Львові. (На жаль, у книжці не сказано, коли точно вона повернулася — перед 17-им вересня, тобто московсько-большевицькою окупацією Галичини, чи після неї). Тут вона поселилася в своєму власному домі при вул. Крашевського ч. 23 (тепер Чернишевського), де проживали її рідні сестри Марія Дроздовська та Осипа Бандрівська.

Але тут незабаром зустріло її нещастя. На початку 1940 року, посковзнувшись на слизькому тротуарі, Крушельницька впала. Перемагаючи нестерпний біль, вона, вже 68-річна жінка, все ж таки зумола встати і дійти до дому ще однієї сестри — Емілії Стернюкової, де й залишилася, будучи переконана, що то був тільки „сильний удар". Але стан не покращав: її відвезли до ортопедичної клініки Львівського Мединституту, де лікарі ствердили — перелом стегна. Хворою заопікувався відомий професор Адам Ґруца. Після застосування т. зв. хірургічного „цвяха" для зросту кістки, хвора знову почала ходити. Але переоцінивши свої спроможності і захопившись прогулянками, вона знову порушила переламану кістку. Довелося знову лягати до клініки для повторної операції. І хоча пацієнтка добре витримала операцію і тому незабаром знову повернулася додому, проте після того її нога вже ніколи не дійшла до норми: вона вже завжди змушена була — і то навіть на сцені — не розлучатися з своїм вірним „супутником" — своєю чорною паличкою...

Хоча, хто жив у ті часи у Львові, то знає, що в роках 1941-44 життя у Львові, як на воєнні часи, було „майже нормальне" (був знову відкритий оперний театр, як також було „урухомлено" деякі вищі школи), проте в ті роки чомусь нічого не було чути про Соломію Крушельницьку. Так нібито її тоді не було у Львові...

Але 1944 року, зразу після чергового вступу до Львова московсько-большевицьких „визволителів", Крушельницьку призначили на педагога Львівської Державної Консерваторії ім. Миколи Лисенка, що її вона так блискуче закінчила 51 рік перед тим. 27-го вересня 1952 року, тобто, коли їй вже було 80 років, Вища Атестаційна Комісія міністерства вищої освіти СССР надала їй науковий титул професора катедри „сольное пение" (сольовий спів). Але недовго вона втішалася цим титулом: 16-го листопада того ж року перестало битися серце великої співачки, людини, патріотки... І яка іронія долі — померла вона від рака горла — того самого горла, голосові зв'язки якого вилонювали спів, який протягом десятків років своєю красою чарував світ...

Поховали її на Личаківському цвинтарі недалеко від могили її друга — Великого Каменяря Івана Франка.

Світом широко рознеслася вістка про смерть славетної співачки. Довідавшись про це,, Великий Артуро Тосканіні писав до однієї з найближчих її подруг Неґріти П'яццінi ;

(Закінчення на стор. 4)

В Родезії чорні...

(Закінчення зі стор. 1)

лих на чолі з Іеном Смитом, який через расову боротьбу в країні мусів нарешті погодитися на вибір уряду з чорною, а не білою більшістю, як це було досі.

Найбільш правдоподібними переможцями у виборах будуть або Йошуа Нкомо, або Роберт Муґабе, лідери чорних повстанців.

У перших двох днях виборів виглядало, що більшість виборців симпатизувала з Робертом Муґабе.

І Йошуа Нкомо і Роберт Муґабе спів-лідери в Патріотичному Фронті, націоналістичній чорній організації, яка провадила партизанку проти білої меншости в країні, в руках якої була вся влада протягом майже осанніх ста років.

Знавці родезійських відносин кажуть, що переможцем, правдоподібно, буде Муґабе, бо його кандидатура проходить голосування в провінції Родезії Мушоналенд, де проти нього є значно слабший кандидат єпископ Музорева, який був прем'єром в коаліційному уряді і тепер мусітиме „заплатити за це ціну" своєю популярністю серед чорних виборців, які його уважали співучасником білих. Той коаліційний уряд не протривав і року через масові збройні виступи чорних партизанів різних політичних і ідеологічних спрямувань.

Протягом двох місяців підготовки до виборів, коли мали місце „гарячі" сутички поміж прихильниками одного, другого чи третього кандидата на президента, багато (а і поміж чорними та білими) деякі англійці-обсерватори ситуації в Родезії, були скептично настроєні щодо можливости переведення нормальних виборів у Родезії, але під час самих виборів вони все більше і більше наповнюються вірою, що такий демократичний процес, правдоподібно можливий — з певними „але" навіть тут. Нагляд над країною і виборами є в руках англійців, що ними керує лорд Соамс, британський губернатор.

ІЗРАЇЛЬСЬКІ ЛІТАКИ МИРНО ЛЕТЯТЬ ДО КАЇРО

Каїро, Єгипет. — Ізраїльська національна повітряна лінія Ель Аль відчинила комерційну повітряну лінію в понеділок 3-го березня поміж Тель Авівом і Каїро — свою першу до арабської країни, — оголосили єгипетські офіційні чинники тут в неділю, 2-го березня.

Речник Ель Аль сказав також, що єгипетські літаки літатимуть теж тим самим маршрутом.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ
„ПИСАНКИ ТА ЇХ СИМВОЛІКА"

8-го березня 1980 р., 5:30 по пол.

На відкриттю пані ТАНЯ ОСАДЦА, що понад двадцять років колекціонує писанки і матеріяли про них, прочитає доповідь „ПИСАНКИ, ЇХ СИМВОЛ ТА ПОВ'ЯЗАНІ З НИМИ РИТУАЛИ"

Вступ: 2.00 дол. — не члени Музею
1.50 дол. — пенсіонери і студенти
безкоштовно — члени Музею та діти

9-го березня та сама доповідь англійською мовою.

Курси писання писанок:
16 і 22 березня та 13 квітня — для дорослих
15 і 23 березня та 12 квітня — для дітей
Дві лекції на день: 9:30 — 12:00; 1:30 — 4:00

Показ писання писанок відбудеться 29 і 30 березня від год. 1-5 по пол.

За ближчою інформацією та зголошенням на курси дзвонити — (212) 228-0110.

Вшанували двох братів-генералів

Пам'ять за наших національних героїв у світлі історичної правди — це одна з цих цінностей, яка в сучасну пору на Україні не зберігається, бо ворог до того всі наші цінності приховує, зглядно руйнує так, щоб все пішло в забуття.

Виростають покоління, які не чули і не знають про наші визвольні змагання 1917-21 років. Уже тепер в Києві мало хто з українців знає, що над Дніпром на Аскольдовій могилі поховані учасники бою під Крутами, мало знають про Базар — місце помордованих большевиками 359 учасників Другого Зимового Походу, та зрівняні з землею інші могили вояків Української армії.

На жаль, навіть на еміграції, ідуть в забуття наші визначні герої-провідники, хібащо принагідно на академіях час від часу згадуємо їх.

Не згадали ми, наприклад, за полковника Генерального Штабу Василя Тютюнника, комадуючого Армією УНР в 1919 році, 60-річчя смерти якого припадало дня 19-го грудня минулого року.

Річниця 60-та смерти найближчого військового співпрацівника Тютюнника, пізнішого І-го генерал-квартирмайстра Генерального Штабу в 1920 році Євгена Мєшковського припаде на день 9-го липня цього року. Генерал Мєшковський помер від тяжких ран після бою під Чорним островом 6-го липня.

Пам'ять про наших національних героїв може бути збережена в різних формах: окремі монографії, дописи в пресі, на академіях, панахидах з приводу тих чи інших роковин так щоб залишився слід і в наших серцях і в майбутній історії українського народу.

Одним з проявів пам'яти про наших героїв була 11-го листопада м.р. урочиста панахида в соборі св. Володимира в Чікаґо, Ілл., за св. п. братів генералів Михайла і Івана Омелянович-Павленків. Обоє нащадки задунайських козаків ще на світанку української революції, керуючись зовом крови, зголосилися до служби в українському війську і зайняли відповідні начальні становища.

Старший з них Михайло, 100-річчя з дня народження якого припало минулого року, став леґендарною постаттю як командуючий армією УНР, провівши знаменитий Перший Зимовий Похід. Молодший Іван, як командир Окремої Кінної Дивізії, відзначився в боротьбі з большевицькою навалою.

Дасть Боже, у майбутньому український народ запише золотими буквами імена цих генералів у монографіях, а тепер їхню пам'ять громада міста Чікаґо згадала 11-го листопада.

Згадали в радіооголошеннях, вшанували своєю присутністю при заповненій церкві зі свічками в руках — символом переходу душ в життя вічне.

Панахиду відправив протопресвітер о. Федір Білецький в асисті о. Є. Писаря та диякона о. Ільчука. Співав урочисто хор „Боян" під орудою о. С. Позняка.

Під час панахиди віддали пошану зі своїми організаційними прапорами українські ветерани на чолі з ген. К.Мандзенком, від станиці Братства І-ої Дивізії Української Національної Армії, від Вільного Козацтва на чолі з пор. Сарватієм та ОЖ ОЧСУ на чолі з пані П. Федак.

Ініціятором цього відзначення пам'яти двох Братів Генералів був інж. Микола Ф. Чопівський з родиною.

М.Ч.

Терористи в Боґоті...

(Закінчення зі стор. 1)

лумбійський уряд через двонапрямне радіо („вокі-токі"), що він почувається добре. Мехіканський дипломат також повідомив, що серед схоплених терористами є амбасадори з Австралії, Болівії, Коста Ріки, Домініканської республіки, Єгипту, Ґватемалі, Гаїті, Ізраїля, Італії, Парагваю, Швайцарії, З'єднаних Стейтів Америки, Уругваю та Венесуелі. Папський нунцій Анджело Аєрбі є також поміж придержаними дипломатами. Разом дев'ятнадцять високопоставлених дипломатів з сімнадцяти країн.

У Вашінгтоні Державний секретар Сайрус Венс заявив, що захоплення амбасадорської резиденції є „негідним, нікчемним актом" та що американський уряд є в контакті з колумбійським урядом та урядами тих країн, амбасадорів яких придержали терористи, в пошукуванні „мирної розв'язки" цієї справи.

В неділю 2-го березня два урядовці Міністерства закордонних справ Колумбії вели переговори з цими лівими терористами віч-на-віч, перший раз за всі ці чотири дні, що терористи захопили амбасаду. І власне після цього півтори години пізніше мітинґу, були звільнені найновіші додаткові п'ять закладників. Переговори з терористами далі тривають.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої, Незабутньої
МАМИ, БАБЦІ І ПРАБАБЦІ

св. п.

ЄВГЕНІЇ ГОЛІНАТОЇ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ
11-го березня 1980 р., о год. 9-ій рано
В ЦЕРКВАХ:

св. Петра і Павла, Клівленд
св. Йосафата, Парма
св. Марії, Іст Клівленд, Огайо
Манастир у Більдґавзені, Зах. Німеччина
10-го березня 1980 року
Покрова Пресвятої Богородиці, Парма

Про молитви просять:
доњка — ВОЛОДИМИРА з мужем СТЕПАНОМ НЕБЕШ
сестра — ІРЕНА ЗАЯЧКІВСЬКА ГАВРИЛЮК
внуки:
ОРЕСТ з дружиною МАРІЄЮ
ЄВГЕН з дружиною ЛІДІЄЮ
правнуки — БОГДАН, ХРИСТИНА, АДРІЯНА

Музична Школа Джуїліярд
повідомляє, що

ҐРАДУАЦІЙНИЙ РЕЧИТАЛЬ

НЕСТОРА ЦИБРІВСЬКОГО

ВІОЛОНЧЕЛЯ
студента Г. Шапіро і кандидата на маґістра музики
відбудеться

в п'ятницю, 7-го березня 1980 року, о год. 6-ій вечора
Заля Paul Recital Hall — Lincoln Center, N.Y.

В програмі: твори Й. С. БАХА, А. ВЕБЕРНА, БЕТОВЕНА і РАХМАНІНОВА
ДЖОНАТАН ШЕЙМС — *фортепіяновий супровід*

Всіх Друзів і Знайомих щиро запрошуємо.

64-ий Відділ Союзу Українок Америки
Домівка СУА, 108 Друга авеню в Ню Йорку, Н. Й.
Субота, 8 березня 1980 р., год. 5-та по пол.

ПРОГУЛЬКА ДО КАЛІФОРНІЇ І МЕХІКО

Розповідь з прозірками **ЮРІЯ НАВРОЦЬКОГО**,
вигопосить **ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА**
ГОСТЯМ РАДІ!

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, СИНА І БРАТА

бл. п.

ОСИПА ВОВКА

будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
в неділю, 9-го березня 1980 року
о год. 9-ій рано, в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.;
о год. 12-ій вполудне, в церкві св. Архистратига Михаїла в Йонкерсі, Н. Й.;
о. Романом Ганасом в Балтіморі, Мд.

Прошу Рідних, Знайомих, Приятелів і Побратимів по Зброї згадати в цей день у своїх молитвах Покійного Осипа.

В безмежнім жалю:
дружина — МАГДАЛИНА з Дітьми
і Родина в Україні

MOSCOW OLYMPICS? NO!
INVASION OF UKRAINE-1920
BALTIC—1940 • HUNGARY—1956 • CZECHOSLOVAKIA—1968
AFGHANISTAN-1980

Український Демократичний Рух
в Ню Йорку
влаштовує
в неділю, 9-го березня 1980 р., о год. 4 по пол.
в залі Українського Інституту Америки
при 2 Схід 79-ій вул. в НЮ ЙОРКУ

ДИСКУСІЙНИЙ ВЕЧІР
на тему
„ЗА І ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ ГЕЛЬСІНКСЬКОЇ ГРУПИ"

МАТЕРІЯЛ,
ілюстрований звукозаписом оригінальних політичних становищ п. Ярослава Стецька і ген. Петра Григоренка подадуть члени Журналістичного Клюбу у Вашінґтоні: **ДМИТРО КОРБУТЯК, СТЕПАН МАКСИМ'ЮК, СТЕПАН ПРОЦИК, БОГДАН ЯСІНСЬКИЙ.**
Модератор Вечора — **ОЛЕСЬ ЛОМАЦЬКИЙ**

Просимо Шановне Громадянство взяти участь у бесіді на цю актуальну тему.

ЗЛОЖІТЬ ПОЖЕРТВУ НА УКРАЇНСЬКІ ВИСТУПИ НА XIII-ій ЗИМОВІЙ ОЛІМПІЯДІ

- Ми були присутні 10 днів на XIII-ій Зимовій Олімпіяді в Лейк-Плесіді;
- Ми розповсюдили 25 тисяч летючок, протестних олімпійських наліпок, відзнак;
- Ми довели до відома Міжнародного і Американського Олімпійських Комітетів українські вимоги;
- Ми влаштували дві пресконференції з великою участю чужинецьких кореспондентів;
- Телевізійні станції в Ню Йорку, Канаді, Японії, Китаю, Мехіко, Европейських країнах інформували про наші демонстрації;
- Ми дали інтерв'ю біля ста кореспондентам радіо, газет і журналів;
- Міжнародне аґенство АР розповсюдило по цілому світі фотографії з наших демонстрацій;
- Обширні інформації про наші акції і наші домагання були передані почерез радіо на Україну, до СССР і до всіх східньо-европейських країн в їхніх мовах;
- Ми довели до відома цілого пресового корпусу в Лейк-Плесіді нові документи з СССР, в яких закликається до бойкоту Олімпіяди в Москві;
- Нашу українську присутність в Лейк-Плесіді бачив і відчув кожний, хто був на XIII-ій Зимовій Олімпіяді.

Всі ці виступи пов'язані з поважними видатками. Просимо вас купити протестну олімпійську наліпку (ціна 1.50 дол.), олімпійську відзнаку (ціна 1.00 дол.), або зложити пожертву. Кожну пожертву можна відтягнути від податку.

Кожна особа, яка зложить 10 і більше долярів, одержить комплет всіх матеріялів, які були розповсюднювані на Олімпіяді.

Виповніть цю частину і перешліть негайно на таку нашу адресу:
Smoloskyp, P.O. Box 561, Ellicott City, Md. 21043, U.S.A.

Складаю пожертву на діяльність української групи на XIII-ій Зимовій Олімпіяді в сумі .... дол. Прошу прислати мені (кількість) .... олімпійських протестних наліпок; олімпійських відзначок (кількість) ....

При замовленні 10 і більше штук — 30% знижки. Чеки виставляти на „Смолоскип".

Професор д-р
ВОЛОДИМИР КУБІЙОВИЧ
і
д-р АТАНАС ФІГОЛЬ
відвідають Канаду і ЗСА.

У березні і квітні 1980 р. відбудуться такі зустрічі українського суспільства Канади і ЗСА з представниками

РЕДАКЦІЇ ТА ВИДАВНИЦТВА ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА, ЯК ТАКОЖ УПРАВИ ЦЕНТРАЛЬНОГО ПАТРОНАТУ НТШ-САРСЕЛЬ у Торонті:

1.	Субота	1 березня	— Оттава, Канада
2.	Неділя	2 березня	— Монтреаль, Канада
3.	Субота	8 березня	— Тандер Бей, Канада
4.	Неділя	9 березня	— Саскатун, Канада
5.	Субота	15 березня	— Чікаго, ЗСА
6.	Неділя	16 березня	— Детройт, ЗСА
7.	Субота	22 березня	— Ньо-Йорк, ЗСА
8.	Неділя	23 березня	— Філядельфія, ЗСА
9.	Субота	29 березня	— Вінніпег, Канада
10.	Неділя	30 березня	— Едмонтон, Канада
11.	Понеділок	7 квітня	— Денвер, ЗСА
12.	Четвер	10 квітня	— Торонто, Канада
13.	Субота	19 квітня	— Сан Франціско, ЗСА
14.	Неділя	20 квітня	— Лос Анджелес, ЗСА

- Прохаємо всі товариства і організації вищеназваних місцевостей не робити в поданих днях ніяких імпрез.
- Уже є в продажу нова велика (розміром 55×105 см.) семикольорова КАРТА УКРАЇНИ з окремою брошурою на 30 сторінок друку з важливими статистичними даними про населення України від 1939 до 1978 років.
- Ця карта України і брошура надруковані окремо українською, а окремо англійською мовами. Ціна карти — $20.00 плюс $2.00 на поштову пересилку за один примірник. Передплатники ЕУ2 одержать карту України і брошуру безплатно разом з 8-им томом.
- Купуйте цю нову велику карту України у Вашій книгарні або висилайте замовлення на адресу Патронату НТШ-Сарсель у Торонті (як внизу), висилаючи одночасно чеком належність плюс по $2.00 від кожної карти на кошти пересилки і поштову оплату.
- Авторами цієї карти України НТШ є проф. д-р ВОЛОДИМИР КУБІЙОВИЧ і д-р АРКАДІЙ ЖУКОВСЬКИЙ, а друкувала її найкраща картографічна друкарня в Зах. Німеччині.
- Ця найновіша і найкраща карта України повинна бути в кожній нашій установі чи організації, в кожній нашій школі і в кожному українському домі.

УПРАВА
ЦЕНТРАЛЬНОГО ПАТРОНАТУ НТШ-Сарсель
у Торонті

Адреса Патронату: PATRONAT-NTSh, 16 Bracondale Hill Rd.
Toronto, Ont., Canada, M6G 3P4
Telephone: (416) 656-5822.

В ТРЕТЮ СУМНУ І НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ
РІЧНИЦЮ СМЕРТИ,
як з Волі Божої відійшов у Вічність,
наш Найдорожчий і ніколи Незабутній
МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

ФЕДІР ГИЧКО

буде відправлена
в неділю, 9-го березня 1980 року,
після Служби Божої

ПАНАХИДА

в Українській Православній Церкві
св. Покрови у Філядельфії, Па.
(12-та і Овкленд вул.)

Просимо Знайомих, Приятелів згадати Покійного у своїх молитвах.

Спи спокійно, Дорогий мій Друже, нехай Господь Бог відкриє Тобі Царські Ворота, де всі праведні спочивають.

Тяжким горем прибита

вся Родина

ГОЛОВНА УПРАВА
ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРІВ
з великим сумом повідомляє своїх Членів і все Українське Громадянство, про передчасну смерть

бл. п.

Д-ра ЄВГЕНА ЗАХАРЯСЕВИЧА

ВЕТЕРИНАРНОГО ЛІКАРЯ,
який відійшов у Вічність у вівторок, 19-го лютого 1980 року.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Дружині, Синові і Родині Покійного, складаємо слова глибокого співчуття.

В Ню Йорку відбулась традиційна пластова костюмівка

Ню Йорк, Н. Й. (М). — В шкільній авдиторії св. Юра в Ню Йорку відбулася 17-го лютого пополудні 31-ша пластова „Дитяча костюмова забава".

Традиційна — всі радо беруть у ній участь. На залі багато гарних строїв — народних, паяци, лісовики, балеринки, різні квіти і звірята. Колишні новаки — вже батьки, прийшли зі своїми дітьми, щоб дати їм змогу пережити приємні хвилини. Колишні батьки, вже діди, — приглядалися, як забавляються їхні внуки. Беруть участь діти із світличок, садочків і СУМА. Прийшли побачити казку „Герої Калинового хутора" котру виконували новачата і пташенята.

На залі присутніми були: о. д-р В. Ґавліч, парох св. Юра; о. С. Шевчик, голова Пластприяту п-і І. Цегельська, голова осередку сеніорів пл. сен. М. Івасівка і пл. сен. Роман Рогожа, присутність якого мала особливе значення. Він уже 31-ий раз на Костюмівці. З Нюарку станичний Ростислав Мілянич з дружиною та донею Масю, яка перебрана за „зозульку". Курінь „Верховинки" продавав за станком дитячі книжки видавництва Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. Вступами, льотерією та буфетом займалися члени Пластприяту.

О год. 2:30 пополудні пл. сен. Ольга Кузьмович привітала Всечесних Отців, голову Крайової Пластової Старшини Евстахію Гойдиш, батьків, молодь і гостей. Згадала, що цей вечір розпочинається казкою „Герої Калинового хутора" пера й укладу пл. сен. Евстахії Гойдиш. Складаючи подяку всім тим, які причинилися для успіху казки, вона підкреслила, що це історичний день, бо цією костюмівкою починається нова декада. Напевно між присутніми були ті, які були на першій костюмівці 31 рік тому за учасників чи батьків, як пл. сен. Роман Рогожа.

Пластуни сеніори — Орест Кебало на зміну з Евстахією Гойдиш, розповідали казку „Герої Калинового хутора", а діти її виконували. Казка відбувається у ніч перед Іваном Купалом на Калиновому хуторі на Поліссі у тих часах, коли нападали дикі татарські орди. В казці виступає постать Охріма, який повчає мешканців хутора боронити себе від ворога. Татари напали на хутір, піймали Івасика (новака Марка Савицького) і Ксеню (новачку Ксеню Савицьку), що не мали змоги втекти, і прив'язали їх до дерева. На допомогу дітям прийшли звіряҭа та помогли їм втекти до їхніх людей у ліс.

Під час дії казки грала музика, що її вміло підібрав сеніор О. Маєвський з творів композитора Гулака-Артемовського, М. Лисенка, М. Римського-Корсакова та К. М'ягкова. При виконанні танців, які вела Д. Ґендза, грав на акордеоні С. Косів.

По закінченні казки всі присутні діти пішли у танець — хороводом.

Успіх цієї костюмівки треба завдячити у першу чергу авторці Евстахії Гойдиш, хореографу Дарії Ґендзі, гніздовим, старшим пластунам — Марії Зєлик і Андрієві Метелеві, як також всім сестричкам і братчикам, які подбали про вивчення казки, і батькам дітей за відповідні строї. Сеніори Ю. Савицький і Т. Гірняк і старша пластунка О. Стасюк зробили гарні декорації.

Відновлено активність...

(Закінчення зі стор. 1)

людей, про що вже була мова в „Свободі". У найближчих плянах — виступ в Robeson Campus Center в неділю 9-го березня о годині 2-ій пообіді. Концерт присвячений Тарасові Шевченкові. Сам Юліян Китастий виступить на цьому концерті. В квітні Український Клюб улаштовує для студентів та ширшої публіки показ ноші під проводом Роксоляни Шегедин. Деталі цієї імпрези будуть подані своєчасно.

Як відомо, Український Клюб справді старається здобути собі ім'я поміж студентами Ратгерського університету. Тільки з допомогою та підтримкою українських студентів в Ратгерсі та української громади взагалі Український Клюб зможе осягнути свою мету.

МОСКОВСЬКИЙ „ВЕДМІДЬ"...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

важливим тереном із-за її близькости до совєтських морських баз, головним чином, Мурманська.

Морська офензива, спрямована на Европу, або бльокада американського постачання для Европи, проходили б саме попри ті північні країни.

Вправді, скандинавські держави, а зокрема, невтральні шведи і фінляндці навчають своїх вояків, що їм треба боронити свою батьківщину від усіх напасників, і роблять вправи із зброєю, спрямованою на Захід і Схід, але шведські і фінляндські вояки свідомі того, що якщо ворог нападе на їхні країни, то він прийде зі Сходу, зі Совєтського Союзу.

ВОНА ЧАРУВАЛА...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

„Її смерть була для мене болючим ударом... Скільки чудових спогадів про мистецтво і дружбу промайнуло в моїй уяві! Востаннє вона виступала разом зі мною в Неаполі 1909 року на вшануванні пам'яті Джузепре Мартуччі, де вона виконала його „Пісню спогадів". Неперевершена співачка, чарівна жінка! Якою вона була милою і прекрасною! Нам довелося зустрітися ще раз у Віареджо в роки Першої світової війни. Потім моє циганське життя, мої мандрівки по Америці обірвали всякі контакти між нами... Мир її прекрасній душі..."

Пишучи науково-публіцистичну працю про українську співачку автор у сучасних умовах поневоленої Росією України конечно мусів сказати принаймні кілька похвальних слів про московського „старшого брата". Без такої передумови каґебівські цензори напевно не пропустять книжки до друку. Михайло Головащенко, звичайно, не міг бути вийнятком з цього загального правила. І тому в його 45-сторінковій вступній статті так само можна здибати заялозені цитати Леніна про „передову російську культуру", про те, що наша геніяльна співачка нібито мала „глибоке зацікавлення передовим російським театром, кращими (?) представниками російської інтеліґенції", і що на „формування демократичних поглядів Соломії Крушельницької мала значний вплив... проґресивна російська література".

Але вся написана там „старшо-братська", як то кажуть в Совєтському Союзі, чепуха, в ніякій мірі не може зменшити великої документальної вартости праці про велику українську співачку, пам'ять про яку житиме в віках.

До речі, Михайло Головащенко є автором монументальної праці про ще одного славного українського співака і патріота Олександра Мишугу, яка була видана в Києві 1971 року.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Успішні виступи жіночої відбиванкової дружини „Чорноморської Січі"

Третього лютого ц. р. жіноча дружина „Ч. Січі" взяла участь у черговому першенському турнірі Відбиванкової Асоціяції Америки в районі „Гарден Імпаєр", в якому на усіх десять дружин здобула почесне — друге місце. Змагання турніру, який проходив у спортових залях Технічного інституту в Нюарку, почалися в двох рівнорядних підґрупах круговою системою, кожний з кожним, по два сети.

По дві дружини, що зайняли кращі місця, продовжували гри в півфіналах. „Ч. Січ" у своїй підґрупі після перемог з „Стоні Брук" В. К. — 15:10, 15:5; „Мотлей" В. К. — 17:15, 15:8; „Барнард коледж" В. К. — 7:15, 15:8, 16:14; та програної з „Централ Парк" Н. Й. — 8:15, 12:15, — зайняла друге місце і таким чином увійшла до півфіналу.

У півфіналі наші дівчата елімінували „Воррен" В. К. — 15:12, 18:16. У фіналі „Ч. Січ" вдруге в цьому турнірі зустріла сильну, досвідчену дружину „Централ Парк", з якою після гарної і завзятої гри зазнала поразки, щойно після трьох сетів.

В першому сеті „Ч. Січ" перемогла вислідом — 16:14.

В другому — наші дівчата програвали 7:14, але сенсаційно наздогнали суперниць — 14:14, і навіть вели — 15:14, одначе однієї чергової точки не здобули, яка була б перерішила долю першого місця турніру. Досвідчені суперниці зуміли вирвати цей сет вислідом — 17:15.

В третьому і рішальному — додатковому — сеті „Централ Парк" на початку програвав — 6:2, але в дальшому ході змагань перейняв ініціятиву і остаточно переміг — 15:7.

„Ч. Січ" здобула почесне друге місце, що треба уважати за успішне, бо в складі нашої дружини бракувало з різних причин кількох стандартних змагунок. Склад „Ч. Січі" в цьому турнірі: М. Ганич (граюча тренерка), Е. Райнер, Л. Тицька, С. Візвета, І. Паславська, М. Стратон, І. Шеремета.

Кінцеві показники табелі гор турніру:

Група „А", в якій виступала „Ч. Січ"

1. Централ Парк, Н. Й. — 7:1 точок; 2. УСВТ „Ч. Січ" Нюарк — 6:2; 3. Барнард коледж ВК — 4:4; 4. Стоні Брук ВК — 2:6; 5. Мотлей ВК — 1:7.

Чоловіча трійка дружин турніру:

1. Централ Парк, Н. Й.; 2. УСВТ „Ч. Січ" Нюарк, Н. Дж.; 3. Воррен ВК, Воррен, Н. Дж.

КОПАНИЙ М'ЯЧ

УСВТ „Ч. Січ" — Савт Орандж „Космос" — 4:3

Продовжуються гри Юнацької Ліґи Копаного М'яча Ню Джерзі, що відбуваються кожної неділі в залі середньої школи в м. Савт Орандж. В своїх чергових змаганнях 3-го лютого „Ч. Січ" здобула нову перемогу, цим разом з сильним клюбом „Космос" з м. Савт Орандж, завдяки якій задержала позицію на другому місці в показнику табелі гор.

У звітовій зустрічі знову відзначився талановитий юнак „Ч. Січі" Євген Турянський, який цим разом здобув три ґолі, свій другий „ґет трик" турніру. Минулого тижня Євгена відмітили найкращим змагуном так зв. „М.В.П."

Четвертого ґоля для „Ч. Січі" в цій грі здобув Роман Василак. Склад „Ч. Січі": Д. Василак, Ю. Презимірський, І. Щудлюк, А. Пенцак, М. Васьків, Є. Турянський, Р. Василак, С. Сосяк, О. Калинович. Провідник Маріян Хамуляк, опікуни Вол. Василак і Я. Сосяк.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Українські спортовці — кандидати на зимові Олімпійські Ігрища в Лейк Плесід

Не зважаючи на елементарні браки інвентаря та всякі перешкоди, що їх спричинюють в Україні спортові політруки з Росії, українські спортовці в ряді зимових видів спорту своєю невпинною працею здобувають з кожним роком кращі осяги. Завдяки здобутим успіхам на так зв. „зимових спартакіядах" та першенствах імперії, російські спортові політруки намітили включити деяких українських спортовців до збірної СССР, яка буде змагатися в Лейк Плесід.

В ділянці санного спорту кандидатами з України є — Наталка Молокіна, Наталка Стародубцева і 17-річна Ірина Данилюк. З чоловіків — брати Валентин і Микола Папірові.

В швидкісному бігу на льоду, в якому розігравуватимуть дев'ять дистанцій (п'ять — чоловіки, чотири — жінки) на усі два десятки спортовців з СССР мали б бути включені такі визначні спортовці (ки) з України: В. Лаленко, О. Шульга, В. Бриндзей, О. Сафронова, Є. Солунський, Т. Тарасов, М. Ленков і А. Ряб'єв. Цю українську групу кандидатів на Білу Олімпіяду готує визначний український тренер Клим Гаткер.

„Карпати" Львів — взірцева дружина копаного м'яча

Минулорічні успіхи дружини копаного м'яча з міста Львова, згідно з якими ця дружина здобула собі аванс до Вищої Ліґи імперії та дійшла до півфіналу за Кубок СССР, стали притокою для цього, що спортові політруки визнали її взірцевою в цій ділянці спорту в СССР. Крім цього два змагуни „Карпат", а саме — С. Юрчишин і О. Родін, були включені до збірної СССР, а молодші змагуни, такі як А. Баль, Я. Думанський, Ю. Суслопаров, В. Дикий та І. Паламар, успішно виступали в молодіжній і юнацькій збірних імперії. Цікаво, що ці великі успіхи, здобуті у висліді важкої праці над собою українських спортовців, спортові політруки базують, між іншим „на поліпшенні політико - виховної роботи", на „тісному зв'язку партійної та комсомольської організації — „Карпат" з місцевими партійними і комсомольськими органами"... („Спортивна Газета", Київ, 19-го січня 1980 року).

Це ще один зайвий доказ для президента Міжнародного Олімпійського Комітету лорда Кілланіна, який різко виступає проти рішення президента Картера перенести або бойкотувати цьогорічну Олімпіяду, що має відбутися в Москві. Мовляв, не можна мішати політики до спорту. Але для Росії можна? Для Росії, де спорт тісно пов'язаний з політикою, де відкрито виступають на світовій аматорській арені чисті професіоналісти та де російські імперіялісти вживають спортові таланти десятків поневолених народів, а їх осяги записують на конто Росії...

Закінчуючи новинку „Почин ‚Карпат' схвалено", згадана газета закінчила таким реченням:... „Спорткомітет СРСР рекомендував усім колективам команд майстрів вивчити досвід роботи „Карпат" і прийняти соціялістичні зобов'язання на 1980 рік, розробивши для цього заходи, спрямоване на поліпшення ідейно - політичної та виховної роботи і навчально - тренувального процесу" (підкреслення мої. — ОТ).

(от)

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 2

Збірка на похоронах бл. п. М. Шмотолохи, Торонто	$75.00
д-р Є. Н. Пруц, Гленвю	22.50
В. Мельник, Торонто	20.00
А. Шаркевич, Блюмфілд	20.00
О. Ярема, Н. Н. Плейнфілд	12.50
Н. Вербяна, Джерзі Сиrі	10.00
В. Карий, Джерзі Сити	10.00
І. Романишин, Левіттавн	10.00
д-р М. Сатурський, Нюкамерставн	10.00
Р. Толубяк, Бостон	10.00
Ю. І. Заяць, Іст Гановер	7.50
С. Кравченюк, Джерзі Сити	7.50
А. Пироженко, Віті	7.50
С. Мачужак, Торонто	7.00
О. Оршуляк, Покіпсі	5.50
В. Хома, Вікон	5.50
К. Коблян, Джерзі Сити	5.20
Д. Брикович, Магопак	5.00
В. Василишин, Віндгем	5.00
Впр. о. Я. Гаймановнч, Монтреаль	5.00
П. Клим, Чікаґо	5.00
В. Кльоц, Вунсакет	5.00
П. Корочинський, Янґставн	5.00
Ф. Медик, Галедон	5.00
И. Міщук, Клівленд	5.00
Я. Нестерук, Гартфорд	5.00
М. Палій, Джексон Гайтс	5.00
М. Садлик, Кліфтон	5.00
П. Свердлов, Клівленд	5.00
М. Фаріон, Парма	5.00
І. Цуркан, Чікаґо	5.00
С. Шереґ, Бруклин	5.00
Р. Юшкевич, Детройт	5.00
С. Стадник, Чікаґо	4.50
д-р Я. Савка, Стерлінґ Гайтс	4.00
А. Волошин, Парма	3.00
М. Маланюк, Чікаґо	3.00
К. Мінкевич, Пт. Плесент	3.00
Л. Храплива-Щур, Лондон	3.00
Впр. о. Е. С. Віляк, Філядельфія	2.50
К. Боднарчук, Асторія	2.50
В. Бойко, Менвілл	2.50
І. Борисенко, Пеорія	2.50
М. Буряк, Юніон	2.50
Н. М. Велич, Сиракюз	2.50
Л. Височанський, Вествуд	2.50
В. Гошовський, Бронкс	2.50
д-р В. П. Герент, Вест Гартфорд	2.50
Г. Захарко, Філядельфія	2.50
А. Калинович, Джерзі Сити	2.50
Г. Карнаушенко, Клівленд	2.50

О. І. Клюфас, Гантер	2.50
Р. Лесів, Вудбайн	2.50
С. Лупач, Кліфтон	2.50
И. Любецький, Ґлендейл	2.50
В. Марчук, Чікаґо	2.50
В. Матійчин, Іст Сиракюз	2.50
д-р Я. Мігайчук, Парма	2.50
А. Міллер, Ютика	2.50
Т. Мінурка, Рочестер	2.50
Н. Н., Гантінґтон, Ста.	2.50
П. Нануїк, Пассайк	2.50
А. Нестор, Гартфорд	2.50
д-р Х. З. Пундій	2.50
Я. Німилович, Мідлбурґ	2.50
І. Павлюк, Твін Лейкс	2.50
М. Ржепецька, Ню Йорк	2.50
С. Свіченюк, Сомервіл	2.50
Т. Серафин, Елизабет	2.50
Т. Слевінський, Стретфорд	2.50
Г. Сліпець, Парма	2.50
В. Смолинський, Шрусбури	2.50
О. Сохан, Джерзі Сити,	2.50
М. Сухоручкіна, Ірвінґтон	2.50
Е. Турчан, Н. Галедон	2.50
С. Чміль, Перу	2.50
А. Шендюк, Ветерсфілд	2.50
В. Шпирка, Ірвінґтон	2.50
С. В. Юрчак, Філядельфія	2.50
К. Пришляк, Ст. Кетринс	2.40
О. Бартків, Філядельфія	2.20
Ю. Брезінська, Праттсбурґ	2.20
С. Буган, Рочестер	2.00
К. Василькевич, Германн	2.00
В. Гупаловський, Амстердам	2.00
І. Кривоніс, Норвіч	2.00
Я. Кукіль, Гартфорд	2.00
І. Панас, Клівленд	2.00
С. Панчишин, Маспет	2.00
В. Пирський, Філядельфія	2.00
Д. Присяжнюк, Воррен	2.00
В. Романцьо, Вудгейвен	2.00
А. Тилька, Ню Брітейн	2.00
П. Хомицький, Чікаґо	2.00
К. Хомяк, Детройт	2.00
І. Шило, Спрінґфілд	2.00
О. Дольницький, Монтреаль	1.50
Х. Шкудор, Детройт	1.50
І. Марків, Філядельфія	1.00
Т. Росоляк, Парма	1.00

Ялинка Секції Дружин Лікарів

В парі з різдвяними святкуваннями Секція Дружин Лікарів при метрополітальнім Відділі Ню Йорку відбула традиційну Ялинку 8-го грудня м.р. в Українському Інституті Америки.

В настроєвій атмосфері, притаманній торжественному Свят-Вечорові, пані Александра Терлецька піднесла високо культ обрядовости, характерної українському народові.

Хоч рідний край у неволі, але наш нарід зустрічає Ялинку багатством стародавніх звичаїв і зберігає культ традиції.

„Бережім всю красу наших традиційних надбань та закріпім її у серцях дітей наших", — казала вона. Не диво, що відома мґр Богданна Волянська зі своїм молодечим ансамблем „Промінь" вдарила по струнах не лише гітар, але теж сердець приявних, щоб гідно відсвяткувати українську прадідну коляду, пов'язану з містикою Різдва, відкриваючи бальдахин рідного зоряного небозводу, від сибірських таборів каторжного заслання — до свобідних поселень на чужині.

В ансамблі брали участь: мґр Богданна Волянська, Мирослава Мандзій, Оксана Харук, Ліля Длябога, Марта Лопатинська, Віра Чума, Ліда Бабухівська, Христя Іванів, Дануся Плітак та Дарка Уздейчук.

І до пізньої ночі гриміли стіни Українського Інституту від коляд, що чергувалися спонтанно, співані всіма присутніми.

Паням з Секції: Олі Ґной, Вірі Кушнір, Александрі Терлецькій, Тані Тершаковець, Алі Трохимчук, Лілі Чолган та Любі Шегедин, щира подяка за придбання допомоги сиротам та іншим потребуючим, бо весь прибуток з Ялинки призначений на цю шляхетну ціль.

М.Г.